

8678.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN

1770, 21.

ADPELLATIONI
LOCVS DETVR A SENTENTIA
ARBITRI

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBURG.

SOCIO
IN AVDITORIO PETRINO

DIE XVIII. IVLII. ANNO CIOIOCCCLXX.

PVBLICE DEFENDET
IOANNES FRIDERICVS FLOESSEL
NIVIMONTANVS.

LIPSIAE
LITERIS RVMPFIIIS.

QUESTIO

1745 CONTRAVERSIA

1745

APPELLATIONE
LOCUS DE...
ARTICULI

APPELLATIONE
LOCUS DE...
U. CHRISTIANO...
ARTICULI

LOCUS DE...
ARTICULI
LOCUS DE...
ARTICULI

AN
ADPELLATIONI
LOCVS DETVR A SENTENTIA
ARBITRI.

---

§. I.

Non quidem animus est, omnem de arbitris in latiori causam orare, quod iam ab aliis factum, id vero nobis sumsimus, vt de illa quaestione dubia tantum quaedam et quidem sat breuiter ad disceptandum proponamus:

an a sententia ab arbitro lata, si se grauatum putet, vnus compromittentium, appellationi locus detur, et ad quem illa appellatio dirigenda. Ante vero quam eam decidamus quaestionem, paucissima nexus causa de ipsis arbitris praemitamus.

A, 2

§. II.

§. II.

Sub arbitris non eos intelligimus, quorum aliquoties in I.L. XII. Tabular. mentio fit. e. g. Tab. II. *Leg. II. nam si quid horum fuerit unum, iudici ARBITROVE reoue dies diffensus esto.* Tab. V. *Leg. III. ad erectum ciendum ARBITROS iris dato.* Tab. VIII. *Leg. IV. si iurgant ad fines finibus regundis Praetor ARBITROS iris addicito.* Eod. Tabul. *Leg. VII. Si aqua pluuia manu nocet, Praetor arcendae aquae ARBITROS iris addicito.* Amplius Tab. IX. Cap. II. *si iudex ARBITROVE iure datus caet.* Denique Tab. XII. Cap. II. *Si vindiciam falsam tulit Praetor rei suae silitis ARBITROS iris dato: eorum arbitrio fructi duplione decidito.* Hi enim arbitri dati alii sunt, quam qui in iudiciis bonae fidei et arbitrariis dati a magistratu iudicant. Nobis arbiter vir bonus est, quem priuatum vel interposita stipulatione vel pacto elegerunt litigantes, ut eorum causam cognoscat atque sententia litem definiat, cui se stituros compromittunt.

§. III.

Facile enim patet, quae sit inter iudicem interque arbitrum differentia, atque in quo utriusque conueniant. Vterque enim consensu partium agnoscitur. Iudex enim a Praetore datus semper inter consentientes partes iudicat ex Romano iure, non enim obtruditur partibus, imo potius, si a praetore detur, reiici potest, vel a iudicando repelli exceptione a suspitione desumpta. Vterque amplius priuatus erat et iudex et arbiter. Eligebat enim iudices Praetor ex consilio, in quo erant ICI, quorum auxilio utebatur Praetor in iure dicundo. Priuati ergo iudicabant dati a Praetore. Neque arbitri alii, quam priuati erant, imo, si ipsum Praetorem arbitrum elegissent partes, in quem compromiserant, non ipse tanquam magistratus et persona publica arbitrum agebat, sed ut amicus, quatenus ipse conditione priuata utebatur. Potuisse vero in
magi-

magistratum compromitti, conicitur ex PAVLO in L. 2. ff. de recept. qui arbitrium recep. Nolle enim, cum lex iudicem ex compromisso excludat, ut magistratum subintelligas. Intelligenda est ea prohibitio, ne iudex arbiter sit ex ratione fori Romani. Cum enim iudicis officium haud esset publicum, dabatur enim priuatus a Praetore inter partes consentientes, qui dein stipulando litem contestabantur, fieri non poterat, ut partes amplius in eum compromitterent, in quem consenserant, ut datus a Praetore ex praescripta formula iudicaret inter eos. Conueniunt amplius in eo, quod vterque et iudex et arbiter causam litigiosam cognoscant et sententia definiant.

§. IV.

Differunt vero arbitri a iudicibus, quod hi a Praetore dantur, illi vero ex solo partium consensu cognoscant et litem definiant. Praeterea iudici formula praescripta erat a magistratu, ex qua sententiam ferebat, arbitro vero, nemo erat, qui formulam praescriberet, sed secundum leges tantum litem definiebat. Sententiae vis a iudice latae pendet ab autoritate magistratus iurisdictionem exercentis transiitque in rem iudicatam, sententia arbitri ex solo compromisso inter partes vim suam nascitur.

§. V.

Quae cum ita sint, facile patet, quid de proposita quaestione statuendum. Scilicet facile contingere potest, ut arbiter sententiam ferat inter compromittentes, quae vni compromittentium displicet, quique se ea sententia grauatum arbitratur. Hinc quaeritur, an prouocatione seu adpellatione interposita huius latae ab arbitro sententiae effectum suspendere vel auferre compromittens possit. Adfirmant nonnulli moti autoritate GAI I in L. 9. ff. qui satisdare cogant. qui scripserat: Arbitro ad fideiussores probandos constituto, si in alterutram partem iniquum arbitrium videatur, perinde ab

eo, atque ab iudicibus APPELLARE LICET. Et forsan LEYSERVS *Medit. ad Pandect. Spec. LXV. Med. 2.* ex eo CAII capite seductus, putauit, decendum efficere, vt, eo elapso, appellare non liceat, cui opinioni addit veri speciem *L. 5. C. de recept. arbitr.*

§. VI.

Neque tamen autoritate CAII, nec ipsius IVSTINIANI in *L. 5. alleg.* moueri me patiar, vt adfirmatiuae sententiae calculum addam, atque prouocari posse a sententia arbitri statuam. Mouet me maxime autoritas ANTONINI in *L. 1. C. de recept. arbitr.* *Ex sententia arbitri ex compromisso iure perfecto aditi appellari non posse, saepe rescriptum est: quia nec iudicati actio inde praestari potest.* Satis haec clara. Compromissum autem iure perfectum, non id videtur, quod VLPIANVS in *L. 31. ff. de recept. qui arbitr. compromissum plenum*, sed, quod de lite in initum, de qua leges compromitti posse haud prohibent et quod consensu partium recte factum, vt minus valido et obligatorio compromisso videatur oppositum, quippe, si ex tali compromisso arbiter sententiam tulerit, non opus remedio aliquo, cum ob vitium compromissi nulla esset sententia. Confirmat praeterea nostram opinionem PAVLVS in *L. 32. §. 14. eod.* qui ait: *Cum quidam arbiter ex aliis causis inimicus manifeste apparuisset, testationibus etiam conuentus, ne sententiam diceret, nihilominus nullo cogente dicere perseverasset: libello cuiusdam id querentis Imperator Antoninus subscripsit, posse eum vii doli mali exceptione et idem cum a iudice consulere, apud quem poena periebatur, rescripsit: etiam, si appellari non potest, doli mali exceptionem in poenae petitione obstatuam. Per hanc ergo exceptionem quaedam appellandi species est, cum liceat retractare de sententia arbitri.*

§. VII.

Praeterea per se constat, appellationem illud dici remedium, quo causam a iudice inferiori decisam ad superiorem deuoluimus prouocando. Iam vero in compromisso non adest inferior iudex nec superior, euitandi enim iudicii causa in arbitrum compromisimus. Si itaque ab arbitro adpellandum esset, haud adesset, in quem prouocari posset, quippe, si in iudicem prouocetur, hic ex compromisso partes cogeret magis stare sententiae ob autoritatem compromissi. Alia adhuc VAVDVS Var. *Quaest. L. i. qu. XIV.*

§. VIII.

At vero quid faciamus CAIO. *cit. leg?* Neque CAIUS a nobis dissentit; non enim de arbitro per compromissum electo loquitur, sed de eo, quem Praetor in iudicio arbitrario aut bonae fidei dederat seu *constituerat*, qui ipse iudicabat, atque a iudice differebat causa, quam cognoscebat, et qui, cum iudex esset, ab eodem non minus ac ab eo, qui iudex in iudicio stricti iuris constitutus adpellari poterat. Neque nostrae opinioni aduersabitur IUSTINIANVS in L. 5. C. *de recept. arbit.* in verbis: *et non intra decem dies proximos attestatio missa fuerit, caet.* Facile enim patet, decendum, non hoc loco esse, quod *rei iudicatae* parit effectum, sed aliud atque a IUSTINIANO constitutum non in omni compromisso, sed in eo, quod pacto initum, quod teste VLPIANO EX POMONIO in L. 11. §. 3. ff. *eod.* factum fuit. Vel enim compromissum fiebat adhibita stipulatione, cuius effectus erat, vt lata ab arbitro sententia, si compromittens alter sententiae non staret, alter ex stipulatu agere posset. Vel compromissum fiebat pacto

cto nudo, ex quo actio dari non poterat, si alter sententiae non pareret, at bene, si alter contra sententiam arbitri tamen coram iudice agere vellet, ac si compromissum non fuisset, dabatur exceptio, quam solebat pactum producere nudum. Iam vero actionem dat **IUSTINIANVS**, quod indicant verba legis: *non solum reo exceptionem veluti pacti generari, sed etiam auctori EX NOSTRO NOMINE in factum actionem.* At vero ut alteruter compromittentium hanc habeat actionem, statuit Imperator, ut vel expresse subscribendo sententiam arbitri agnouerint, vel tacite, si intra decem dies, utriusque tacuerint, neque attestacionibus adhibitis, quod displiceat sententia, eam infirmauerint. Hic ergo nihil de appellatione intra decendum a sententia arbitri.

T A N T V M.

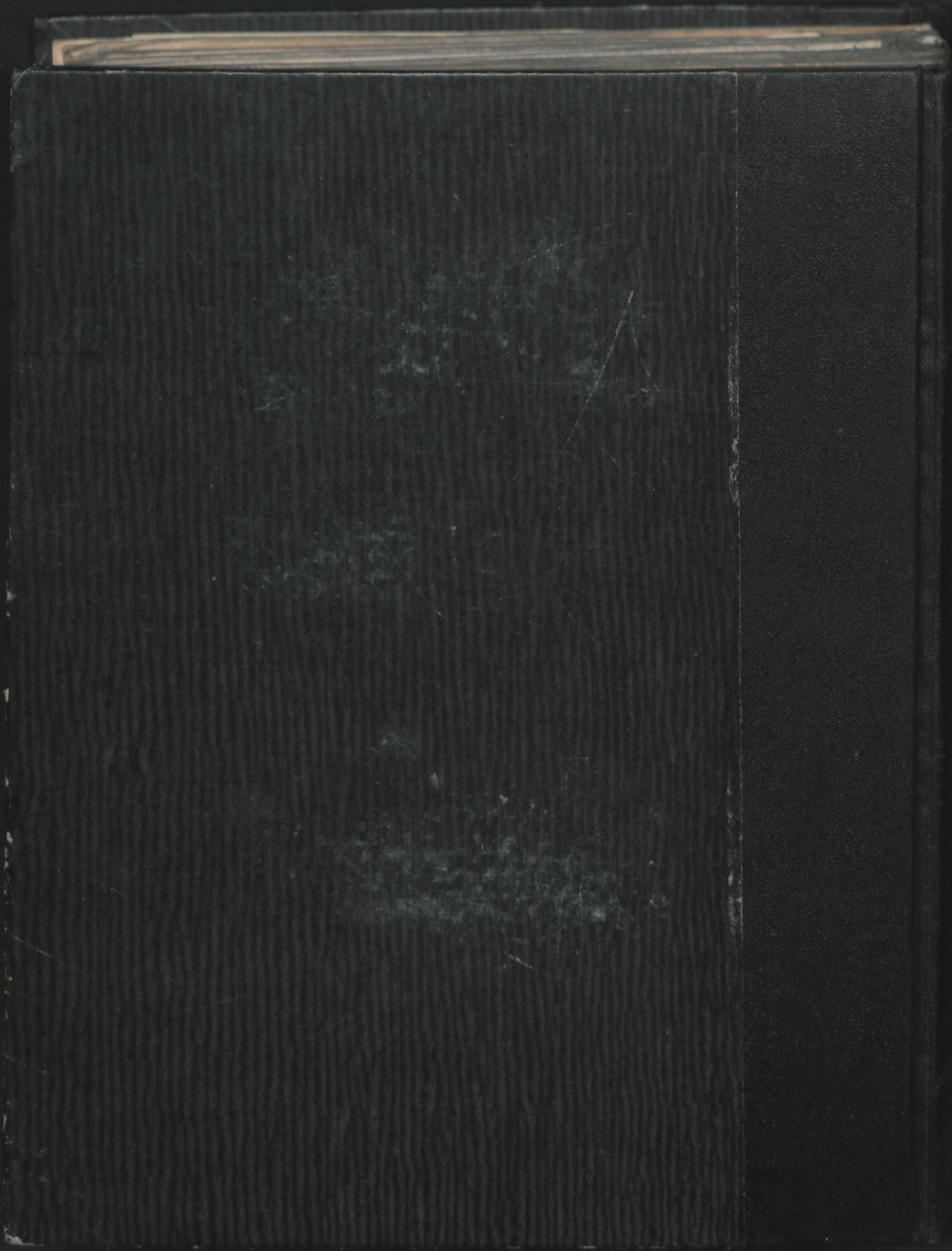

VD18

ULB Halle
007 208 200

3

8678.

1770, 21.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN

ADPELLATIONI
LOCVS DETVR A SENTENTIA
ARBITRI

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.

SOCIO
IN AVDITORIO PETRINO

DIE XVIII. IVLII. ANNO CIDIQCCLXX.

PVBLICE DEFENDET
IOANNES FRIDERICVS FLOESSEL
NIVIMONTANVS.

LIPSIAE
LITERIS RVMPFIIS.

